

POSTANOWIENIE

Dnia 27 maja 2014 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Romualda Spyt

w sprawie z odwołania H. W.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych I Oddziałowi w Ł.
o emeryturę,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 27 maja 2014 r.,
skargi kasacyjnej ubezpieczonej od wyroku Sądu Apelacyjnego w (...)
z dnia 22 października 2013 r., sygn. akt III AUa (...),

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Wnioskodawczyni H. W. wniosła skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego - Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w (...) z dnia 22 października 2013 r.

Zaskarżonemu wyrokowi zarzuciła naruszenia przepisów postępowania, tj. rażącą obrazę przez Sąd drugiej instancji art. 328 § 2 k.p.c. w związku z art. 391 § 1 k.p.c., polegającą na braku wskazania w uzasadnieniu wyroku podstawy faktycznej rozstrzygnięcia, dowodów w oparciu, o które Sąd ten dokonał samodzielnego ustalenia stanu faktycznego odmiennego od tego, który został przyjęty przez Sąd pierwszej instancji w zakresie uznania, że wnioskodawczym, będąc zatrudniona w U., wykonywała szeroko rozumiane czynności ślusarskie, a nie po około roku od podjęcia zatrudnienia pracę „zgrzewacza”, będąc zatrudniona stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, natomiast pozostałe czynności wykonywane przez wnioskodawczynię w warunkach nienarażających na działanie

czynników szkodliwych dla zdrowia miały charakter incydentalny, krótkotrwały i uboczny, w konsekwencji czego przeprowadzenie kontroli kasacyjnej zaskarżonego wyroku - w zakresie przesłanek istotnych z punktu widzenia art. 184 § 1 w związku z art. 32 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (jednolity tekst: Dz.U. z 2013 r., poz. 1440 ze zm.) - nie jest możliwe; rażąco obrazę przez Sąd drugiej instancji art. 382 k.p.c. wyrażającą się w pominięciu przy ferowaniu wyroku części materiału dowodowego, tj. akt osobowych i płacowych wnioskodawczynie z okresu jej zatrudnienia w U., a która to dokumentacja potwierdzała, że wnioskodawczynie faktycznie wykonywała po około roku od podjęcia zatrudnienia pracę „zgrzewacza”, będąc zatrudnioną stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, natomiast pozostałe czynności wykonywane przez wnioskodawczynię w warunkach nienarażających na działanie czynników szkodliwych dla zdrowia miały charakter incydentalny, krótkotrwały i uboczny, co miało istotny wpływ na poczynione przez Sąd drugiej instancji ustalenia faktyczne, odmienne od ustaleń poczynionych przez Sąd pierwszej instancji, przy braku podważenia przez Sąd odwoławczy wiarygodności zeznań wnioskodawczynie i świadków, a także naruszenie prawa materialnego przez błędną wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie art. 184 § 1 w związku z art. 32 z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w związku z wykazem A działem XIV pkt 12 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. Nr 8, poz. 43 ze zm.), a wyrażające się w niezasadnym rozróżnieniu przez Sąd drugiej instancji pojęć „praca przy zgrzewarce” i „praca zgrzewacza” w wyniku, którego to rozróżnienia Sąd ten wadliwie uznał, że praca świadczona przez wnioskodawczynię na rzecz U. nie była pracą wykonywaną w warunkach szkodliwych, bowiem praca polegająca na zgrzewaniu nie mieści się w pojęciu czynności wykonywanych na stanowisku „zgrzewacza”, a tym samym nie może być uznana za pracę przy spawaniu i wycinaniu elektrycznym, gazowym, atomowodorowym.

Skarżąca wniosła o przyjęcie skargi kasacyjnej uzasadniając wniosek tym, że „przedmiotowa skarga jest oczywiście uzasadniona”.

W uzasadnieniu wskazała, że: „Sąd Odwoławczy dokonał wbrew stwierdzeniu zawartemu na stronie 8 uzasadnienia samodzielnych ustaleń faktycznych w przedmiotowej sprawie, opierając się na tym samych dowodach co Sąd pierwszej instancji”; „Sąd drugiej instancji w sposób rażąco naruszył przepis art. 382 k.p.c. wskutek pominięcia przy ferowaniu wyroku akt osobowo - płacowych wnioskodawczym z okresu jej zatrudnienia w U., która potwierdzała okoliczność wykonywania pracy przez ubezpieczoną w warunkach szkodliwych na stanowisku „zgrzewacza”. którą to pracę wnioskodawczynie zaczęła wykonywać po około roku czasu od momentu jej zatrudnienia”, a także, że „Sąd drugiej instancji dokonał rażąco wadliwej kwalifikacji czynności wykonywanych przez wnioskodawczynię na rzecz U. naruszając art. 184 w związku z art 32 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w związku z wykazem A działem XIV pkt 12 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 roku w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze”.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne (pkt 1), istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów (pkt 2), zachodzi nieważność postępowania (pkt 3) lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (pkt 4). W związku z tym wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powinien wskazywać, że zachodzi przynajmniej jedna z okoliczności wymienionych w powołanym przepisie, a jego uzasadnienie zawierać argumenty świadczące o tym, że rzeczywiście, biorąc pod uwagę sformułowane w ustawie kryteria, istnieje potrzeba rozpoznania skargi przez Sąd Najwyższy.

Gdy idzie o przyjęcie skargi do rozpoznania z uwagi na jej oczywistą zasadność trzeba przypomnieć, że w świetle utrwalonego orzecznictwa Sądu Najwyższego przesłanka ta wynika z oczywistego, widocznego *prima facie* naruszenia przepisów prawa polegającego na sprzeczności wykładni lub stosowania prawa z jego brzmieniem lub powszechnie przyjętymi regułami interpretacji. Nie chodzi zatem o takie naruszenie prawa, które może stanowić

podstawę skargi w rozumieniu art. 398⁴ k.p.c., lecz o naruszenie kwalifikowane (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 26 lutego 2008 r., II UK 317/07, LEX nr 453107, z dnia 25 lutego 2008 r., I UK 339/07, LEX nr 453109, z dnia 26 lutego 2001 r., I PKN 15/01, OSNAPiUS 2002 nr 20, poz. 494, z dnia 17 października 2001 r., I PKN 157/01, OSNAPiUS 2003 nr 18, poz. 437, z dnia 8 marca 2002 r., I PKN 341/01, OSNP 2004 nr 6, poz. 100, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 22 stycznia 2008 r., I UK 218/07, LEX nr 375616). Jeżeli więc przesłanką wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest twierdzenie skarżącego, że skarga jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁴ § 1 w związku z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.), powinien on w uzasadnieniu wniosku zawrzeć wywód prawny wskazujący, w czym wyraża się ta "oczywistość" i przedstawić argumenty na poparcie tego twierdzenia, koncentrując się na wykazaniu kwalifikowanej postaci naruszenia przepisów prawa materialnego lub procesowego polegającej na jego oczywistości, widocznej *prima facie*, przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 16 września 2003 r., IV CZ 100/03, LEX nr 82274).

Wskazywane przez skarżącą argumenty nie prowadzą do wniosku, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona w przedstawionym wyżej rozumieniu. Wbrew bowiem postawionym w tym zakresie zarzutom (art. 328 § 2 k.p.c. w związku z art. 391 § 1 k.p.c.), Sąd drugiej instancji wskazał w uzasadnieniu wyroku podstawę faktyczną rozstrzygnięcia, w tym dowody w oparciu, o które dokonał samodzielnego ustalenia stanu faktycznego (świadcstwo pracy, angaże i zeznania świadków), przy czym różnica w stanowiskach Sądu pierwszej i drugiej instancji sprowadza się nie tyle do ustaleń faktycznych, ale do subsumcji stanu faktycznego pod właściwą normę prawną. Sąd drugiej instancji uznał za nieprawidłowe pozytywne rozstrzygnięcie Sądu Okręgowego wynikające z zakwalifikowania pracy wnioskodawczyni jako pracy w szczególnych warunkach ze względu duży wysiłek fizyczny oraz świadczenie pracy w hali, gdzie wykonywano prace spawalnicze (narażenie na czynniki szkodliwe).

Poza tym zarzut naruszenia art. 328 § 2 w związku z art. 391 § 1 k.p.c. może być usprawiedliwiony tylko w tych wyjątkowych przypadkach, w których treść uzasadnienia orzeczenia Sądu drugiej instancji całkowicie uniemożliwia dokonanie oceny toku wyводу, który doprowadził do wydania orzeczenia (por. między innymi

wyroki z: 27 czerwca 2001 r., II UKN 446/00, OSNP 2003 nr 7, poz. 182; 5 września 2001 r., I PKN 615/00, OSNP nr 15, poz. 352; 24 lutego 2006 r., II CSK 136/05; 24 sierpnia 2009 r., I PK 32/09; 16 października 2009 r., I UK 129/09, LEX nr 558286; 8 czerwca 2010 r., I PK 29/10, LEX nr 599519). W rozpoznawanej sprawie taka sytuacja z całą pewnością nie zachodzi.

Sąd drugiej instancji nie pominął także przy ferowaniu wyroku akt osobowo - płacowych wnioskodawczym z okresu jej zatrudnienia w U., skoro stwierdził, że z analizy akt osobowych, angaży, świadectwa pracy oraz zeznań świadków wynika, że wnioskodawczyni nie była zatrudniona na stanowisku spawacza ani nie wykonywała żadnych prac spawalniczych.

Niepomyślna dla strony ocena jakichkolwiek dowodów nie oznacza ich pominięcia rozumieniu art. 382 k.p.c., bowiem naruszenie tego przepisu polega na tym, że sąd drugiej instancji, mimo przeprowadzonego przez siebie postępowania dowodowego, orzekł wyłącznie na podstawie materiału zgromadzonego przed sądem pierwszej instancji albo oparł swoje merytoryczne orzeczenie na własnym materiale, z pominięciem wyników postępowania dowodowego przeprowadzonego przez sąd pierwszej instancji (por. np. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 22 lutego 2007 r., III CSK 337/06, LEX nr 274217, z dnia 8 czerwca 2000 r., V CKN 1237/00, LEX nr 52389, z dnia 26 października 2000 r., II CKN 302/00, LEX nr 533919; z dnia 23 sierpnia 2001 r., II CKN 87/99, niepublikowany, z dnia 23 października 2007 r., II CSK 309/07, LEX nr 368455, z dnia 16 marca 1999 r., II UKN 520/98, OSNAPIUS 2000 nr 9, poz. 372, z dnia 14 kwietnia 1999 r., II UKN 559/98, OSNAPIUS 2000 nr 11, poz. 442 (notka), z dnia 19 grudnia 2000 r., II UKN 152/00, OSNAPIUS 2002 nr 16, poz. 393, z dnia 28 kwietnia 2005 r., I UK 229/04, niepublikowany).

W istocie zaś sformułowane przez skarżącą zarzuty w omawianym zakresie dotyczą oceny dowodów dokonanej przez Sąd drugiej instancji, co zgodnie z art. 398³ § 3 k.p.c. uchyla się spod kontroli kasacyjnej. Wypada podkreślić, że skargę kasacyjną można wprowadzić oprzeć na naruszeniu przepisów postępowania, ale podstawą nie mogą być zarzuty dotyczące ustalenia faktów lub oceny dowodów (art. 398³ § 3 k.p.c.), a takim niewątpliwie jest zarzut naruszenia art. 233 § 1 k.p.c. (wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 24 lutego 2006 r., II CSK

136/05, LEX nr 200973; z dnia 26 kwietnia 2006 r., V CSK 11/06, LexPolonica nr 406550, z dnia 26 maja 2006 r., V CSK 97/06, LEX nr 421049, z dnia 5 marca 2008 r., III UK 91/07, LEX nr 459225, z dnia 19 marca 2008 r., I PK 244/07, LEX nr 465983, z dnia 8 maja 2008 r., V CSK 579/07, LEX nr 393889, z dnia 3 grudnia 2008 r., I PK 94/08, LEX nr 565993, z dnia 20 marca 2009 r., II CSK 611/08, LEX nr 527123, z dnia 21 kwietnia 2009 r., I UK 345/08, LEX nr 551000, z dnia 2 lipca 2009 r., I UK 50/09, LEX nr 529768, z dnia 24 września 2009 r., II UK 19/09, LEX nr 559947, z dnia 6 listopada 2009 r., III UK 43/09, LEX nr 560873 oraz z dnia 16 listopada 2009 r., II UK 114/09, LEX nr 558591).

Jeśli natomiast chodzi o naruszenie „art. 184 w związku z art 32 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych” (powinno być ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r.), to zarzut ten nie ma uzasadnienia, skoro z podstawy faktycznej wyroku wynika, że wnioskodawczyni, będąc zatrudniona w U. wykonywała szeroko rozumiane czynności ślusarskie, a prace przy zgrzewarce były jedynie częścią wykonywanych obowiązków. Nawet zatem kwalifikacja pracy przy zgrzewaniu elementów blachy cynkowej jako pracy przy spawaniu i wycinaniu elektrycznym, gazowym, atomowodorowym (dział XIV, pkt 12 wykazu A, stanowiącego załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r.) nie prowadziłyby do uznania spornego okresu za okres wykonywania pracy w szczególnych warunkach, stale i w pełnym wymiarze czasu, obowiązującym na danym stanowisku pracy, czego wymaga § 2 ust. 1 Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r.. Ustalony stan faktyczny nie daje też podstaw do stwierdzenia, że inne prace (niż przy zgrzewaniu) miały charakter incydentalny, uboczny.

Skarżąca nie zdołała zatem wykazać, że zachodzi potrzeba rozpoznania jego skargi przez Sąd Najwyższy, wobec czego z mocy art. 398⁹ k.p.c. należało postanowić jak w sentencji.